

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

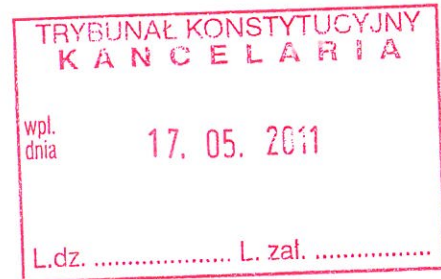
Warszawa,16 maja 2011.....

RPO-651625-II-11/ST

Trybunał Konstytucyjny

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa

Wniosek

Rzecznika Praw Obywatelskich

Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 16 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.)

wnoszę o

stwierdzenie niezgodności :

- 1) § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie poddawania badaniom lub wykonywania czynności z udziałem oskarżonego oraz osoby podejrzanej (Dz. U. Nr 33, poz. 299) z art. 74 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555

ze zm.), art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2009 r. Nr 52, poz. 417 ze zm.), art. 41 ust. 1, art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 92 ust. 1 Konstytucji RP,

- 2) § 5 ust. 2, § 10 ust. 1 rozporządzenia wymienionego w pkt 1 w części zawierającej słowa „mimo zastosowania przymusu bezpośredniego,” z art. 74 § 4 k. p. k., art. 41 ust. 1 i art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Na tle badanych w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich spraw ujawnił się ogólny problem dotyczący możliwości wyegzekwowania od oskarżonego obowiązku poddania się badaniom poprzez zastosowanie wobec niego środków przymusu bezpośredniego, a także problem asysty towarzyszącej temu badaniu.

W myśl art. 74 § 1 k. p. k. oskarżony nie ma obowiązku dowodzenia swej niewinności ani obowiązku dostarczenia dowodów na swoją niekorzyść. Z art. 74 § 2 k.p.k. wynika natomiast, że oskarżony jest jednak obowiązany poddać się:

- 1) oględzinom zewnętrznym ciała oraz innym badaniom niepołączonym z naruszeniem integralności ciała; wolno także w szczególności od oskarżonego pobrać odciski, fotografować go oraz okazać w celach rozpoznawczych innym osobom,
- 2) badaniom psychologicznym i psychiatrycznym oraz badaniom połączonym z dokonaniem zabiegów na jego ciele, z wyjątkiem chirurgicznych, pod warunkiem, że dokonywane są przez uprawnionego do tego pracownika służby zdrowia z zachowaniem wskazań wiedzy lekarskiej i nie zagrażają zdrowiu oskarżonego, jeżeli przeprowadzenie

tych badań jest nieodzowne; w szczególności oskarżony jest obowiązany przy zachowaniu tych warunków poddać się pobraniu krwi, włosów lub wydzielin organizmu, z zastrzeżeniem pkt 3,

3) pobraniu przez funkcjonariusza Policji wymazu ze śluzówki policzków, jeżeli jest to nieodzowne i nie zachodzi obawa, że zagrażałoby to zdrowiu oskarżonego lub innych osób.

Natomiast w stosunku do osoby podejrzanej można dokonać badań lub czynności, o których mowa w art. 74 § 2 pkt 1, a także przy zachowaniu wymagań określonych w art. 74 § 2 lub 3, pobrać krew, włosy, wymaz ze śluzówki policzków lub inne wydzieliny organizmu (art. 74 § 3 k. p. k.).

Wymienione regulacje wprowadzają obowiązek biernego poddania się przez oskarżonego (podejrzanego) badaniom i zabiegom w nich wymienionym. Badania te i zabiegi nie wymagają zgody oskarżonego (podejrzanego).

W myśl zaś art. 74 § 4 k. p. k. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób poddawania oskarżonego oraz osoby podejrzanej badaniom, a także wykonywanie z ich udziałem czynności, o których mowa w § 2 pkt 1 i 3 oraz § 3, mając na uwadze, aby gromadzenie, utrwalanie i analiza materiału dowodowego były dokonywane zgodnie z aktualną wiedzą w zakresie kryminalistyki i medycyny sądowej. Na podstawie wymienionego upoważnienia ustawowego zostało wydane rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie poddawania badaniom lub wykonywania czynności z udziałem oskarżonego oraz osoby podejrzanej (Dz. U. Nr 33, poz. 299), zwane dalej rozporządzeniem. Zgodnie z

zakresem przedmiotowym tego rozporządzenia (§ 1), reguluje ono szczegółowo w postępowaniu karnym warunki i sposób: 1) poddawania oskarżonego oraz osoby podejrzanej, oględzinom zewnętrznym ciała oraz innym badaniom niepołączonym z naruszeniem integralności ciała, w tym pobierania krwi, włosów lub wydzielin organizmu, 2) wykonywania z ich udziałem czynności pobrania od osób wymazów ze śluzówki policzków, pobrania odcisków, fotografowania, okazania w celach rozpoznawczych innym osobom.

Stosownie do § 4 rozporządzenia organ postępowania informuje osobę o celu i zakresie badania lub rodzaju czynności oraz poucza o obowiązku poddania się poleceniom umożliwiającym przeprowadzenie badania lub wykonanie czynności z jej udziałem. Z § 5 ust. 1 wymienionego rozporządzenia wynika natomiast, że organ postępowania zapewnia w czasie badania oraz wykonywania czynności asystę, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia badania lub wykonania czynności, gdy zachodzi potrzeba zastosowania wobec osoby przymusu bezpośredniego, albo na wniosek przeprowadzającego badanie lub wykonującego czynność. Zastosowanie przymusu bezpośredniego podlega odnotowaniu w dokumentacji sporządzonej w wyniku wykonania badania lub czynności (§ 2 rozporządzenia). Z kolei § 10 ust. 1 rozporządzenia przewiduje, że w przypadku, gdy przeprowadzenie pełnego badania jest niemożliwe, mimo zastosowania przymusu bezpośredniego, lekarz ogranicza się do wykonania badania w zakresie możliwym w tej sytuacji, umieszczając o tym informację w dokumentacji badania.

W świetle powołanych przepisów rozporządzenia nie budzi wątpliwości to, że po pierwsze, w sytuacjach w nich określonych badanie osoby oskarżonej (podejrzanej)

może być przeprowadzone w obecności osób trzecich, skoro organ postępowania „zapewnia w czasie badania asystę”; po drugie, w celu przeprowadzenia badania mogą zostać zastosowane środki przymusu bezpośredniego.

W związku z tym pojawia się istotny z punktu widzenia ochrony praw jednostki problem, czy wskazane regulacje stanowiące istotną i daleko idącą ingerencję w sferę nietykalności osobistej, wolności osobistej oraz w sferę prywatności mogły zostać wprowadzone aktem wykonawczym do ustawy.

Należy w tym miejscu wskazać, iż żaden przepis Kodeksu postępowania karnego nie przewiduje możliwości przełamania oporu osoby zobowiązanej do poddania się badaniu poprzez zastosowanie środków przymusu bezpośredniego. Znamienne w tym zakresie jest i to, że art. 75 § 1 k. p. k. przewiduje obowiązek stawienia się oskarżonego na każde wezwanie. Jednakże w tym przypadku ustawodawca nie poprzestał na tym i w art. 75 § 2 k. p. k. przewidział w sposób wyraźny możliwość zastosowania wobec oskarżonego przymusu bezpośredniego w razie jego nieusprawiedliwionego niestawiennictwa. Art. 74 § 2 i 3 k. p. k. określa natomiast obowiązki oskarżonego (podejrzanego), nie określa zaś, w jaki sposób powinno nastąpić doprowadzenie do wykonania tych obowiązków.

W literaturze wskazuje się, co prawda (por. J. Grajewski, L. Paprzycki, S. Steinborn „Kodeks postępowania karnego. Komentarz”, komentarz do art. 74 k. p. k., LEX 2010), że „(...) regulacja zawarta w § 2 art. 74 precyzuje obowiązek biernego poddania się oskarżonego badaniom i zabiegom tam wymienionym. Są to wyjątki od zasady *nemo se ipsum* i nie wymagają zgody oskarżonego, a w krańcowych wypadkach dla ich przeprowadzenia dopuszczalne będzie stosowanie przymusu

bezpośredniego.” Według K. Girdwoyń (por. „Dopuszczalność użycia przymusu karnoprosesowego w stosunku do oskarżonego i pokrzywdzonego w celu realizacji obowiązków poddania się oględzinom ciała i badaniom lekarskim <w:> „Gaudium in litteris est. Księga jubileuszowa ofiarowana Pani Profesor Genowefie Rejman”, Warszawa 2005, s. 248) „(...) obecnie w literaturze dominuje jednak pogląd o dopuszczalności lege lata stosowania w takiej sytuacji środków przymusu bezpośredniego. Niektórzy autorzy stoją na stanowisku, że do wniosku takiego można dojść, stosując wykładnię celowościową. Pogląd o możliwości wymuszenia na oskarżonym poddania się badaniom dzielają także prawie wszyscy autorzy komentarzy do kodeksu postępowania karnego, choć z reguły wskazują, że należy je zawsze traktować w kategoriach ultima ratio, oraz uzasadniając powyższe stanowisko tym, iż <<...bezsilność organów procesowych nie pozwoliłaby na realizację zasady prawdy materialnej.>>” Charakterystyczne jest jednak to, iż zwolennicy wspomnianych poglądów nie potrafią wskazać wyraźnego przepisu k. p. k. zezwalającego w tym przypadku na zastosowanie środków przymusu bezpośredniego. Stąd też odwołują się do wykładni celowościowej czy też względów użytecznych.

Równie silnie jest jednak w doktrynie reprezentowany nurt, według którego brak jest ustawowej podstawy do stosowania środków przymusu bezpośredniego wobec oskarżonego (podejrzanego) w celu wykonania badania bądź innej czynności (por. J. Czapska, J. Wójcikiewicz, „Policja w społeczeństwie obywatelskim,” Zakamycze 1999, s. 84-86; J. Biedermann, glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2000 r., sygn. akt IV KKN 269/99, PiP z 2000 r., Nr 11, s. 114-119; K. Girdwoyń, op. cit., s. 550).

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich należy zgodzić się z tym, że k. p. k. w interesującym zakresie nie zawiera żadnych wyraźnych rozstrzygnięć. Te dotyczące możliwości zastosowania środków przymusu bezpośredniego zostały podjęte przez normodawcę dopiero na poziomie aktu wykonawczego. Dlatego też niezbędna jest ocena tego aktu z punktu widzenia standardów konstytucyjnych.

Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 74 § 4 k. p. k. uprawniało Ministra Sprawiedliwości do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, w rozporządzeniu szczegółowych warunków i sposobu poddawania oskarżonego oraz osoby podejrzanej badaniom, a także wykonywania z ich udziałem innych czynności, mając na uwadze, aby gromadzenie, utrwalanie i analiza materiału dowodowego były dokonywane zgodnie z aktualną wiedzą w zakresie kryminalistyki i medycyny sądowej. Tak zredagowana treść upoważnienia ustawowego nie daje podstaw do uznania, iż w jego granicach mieści się materia stosowania przymusu bezpośredniego w celu przeprowadzenia badania lub wykonania innej czynności. W szczególności upoważnienie do uregulowania „szczegółowych warunków i sposobu poddawania oskarżonego oraz osoby podejrzanej badaniom, a także wykonywania z ich udziałem czynności” nie obejmuje swoim zakresem przedmiotowym wskazanej powyżej materii. Uszczegółowienie w akcie wykonawczym warunków i sposobu poddawania badaniom zakłada bowiem, że warunki te i sposób co najmniej ogólnie zostały określone na poziomie ustawy. Tymczasem – jak już zostało wskazane powyżej – żaden przepis k. p. k. nie reguluje zagadnienia stosowania wobec oskarżonego (podejzranego) środków przymusu bezpośredniego w przypadku odmowy wykonania obowiązków określonych przepisami art. 74 § 2 i 3 k. p. k. W związku z tym w akcie

wykonawczym do ustawy nie mogła zostać uszczegółowiona materia, co do której ustawodawca w ogóle się nie wypowiedział.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego (m. in. wyrok z dnia 29 maja 2002 r., sygn. akt P 1/01, OTK z 2002 r., Nr 3/A, poz. 36; wyrok z dnia 16 stycznia 2007 r., sygn. akt U 5/06, OTK z 2007 r., Nr 1/A, poz. 3; wyrok z dnia 30 kwietnia 2009 r., sygn. akt U 2/08, OTK z 2009 r., Nr 4/A, poz. 56) rozporządzenie jest aktem normatywnym wydawanym w celu wykonania ustawy i na podstawie udzielonych w niej upoważnień. W związku z tym rozporządzenie musi być wydane na podstawie wyraźnego (a więc nie opartego tylko na domniemaniu ani wykładni celowościowej), szczegółowego upoważnienia ustawy w zakresie określonym w upoważnieniu. Musi ono być także wydane w granicach udzielonego przez ustawodawcę upoważnienia, w celu wykonania ustawy. Nie może także być sprzeczne z normami Konstytucji, aktem ustawodawczym, na podstawie którego zostało wydane, a także ze wszystkimi obowiązującymi aktami ustawodawczymi, które w sposób bezpośredni regulują materie będące przedmiotem rozporządzenia.

W wyroku z dnia 31 maja 2010 r. (sygn. akt U 4/09, OTK z 2010 r., Nr 4/A, poz. 36) Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż „(...) brak stanowiska ustawodawcy w danej sprawie, przejawiający się w braku lub choćby tylko nieprecyzyjności upoważnienia, musi być interpretowany, jako nieudzielanie kompetencji normodawczej w danym zakresie. Oznacza to, że rozporządzenie – jako wydane na podstawie ściśle określonego upoważnienia ustawowego – nie może dowolnie modyfikować ani uzupełniać upoważnienia. Odstępstwa od treści upoważnienia nie mogą być usprawiedliwione względami praktycznymi ani potrzebami związanymi z rozstrzygnięciem konkretnych

problemów prawnych. Rozporządzenie nie jest bowiem aktem normatywnym samoistnym, lecz jego zadaniem jest wykonywanie ustawy, nie zaś jej modyfikowanie, uzupełnianie czy powtarzanie jej postanowień.”

Odnosząc powyższe poglądy Trybunału Konstytucyjnego do realiów niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że kwestionowane przepisy zostały wydane z przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego zawartego w art. 74 § 4 k. p. k. Zarówno treść tego upoważnienia jak też i inne przepisy k. p. k. nie przewidują bowiem możliwości stosowania środków przymusu bezpośredniego w celu doprowadzenia do realizacji obowiązków określonych w art. 74 § 2 i 3 k. p. k. Jednakże, pomimo braku stanowiska ustawodawcy w tym zakresie, organ wydający rozporządzenie zdecydował się zamieścić w § 5 ust. 1 rozporządzenia zwrot, „gdy zachodzi potrzeba zastosowania wobec osoby przymusu bezpośredniego”. Tym samym przyjął, jako rzecz oczywistą to, że w celu wymuszenia badania lub wykonania innej czynności stosuje się przymus bezpośredni.

W konsekwencji normodawca przyjął również, że okoliczność stosowania tego nieprzewidzianego przez ustawę środka podlega udokumentowaniu, co znalazło swój wyraz w treści § 5 ust. 2 rozporządzenia. Ponadto odwołał się po raz kolejny do możliwości stosowania środków przymusu bezpośredniego redagując § 10 ust. 1 rozporządzenia i używając zwrotu „mimo zastosowania przymusu bezpośredniego,”.

Przedstawione powyżej uwagi prowadzą do wniosku, że § 5 ust. 1 rozporządzenia w części zawierającej słowa „gdy zachodzi potrzeba zastosowania wobec osoby przymusu bezpośredniego”, § 5 ust. 2 rozporządzenia oraz § 10 ust. 1 rozporządzenia w części zawierającej słowa „mimo zastosowania przymusu

bezpośredniego,” są niezgodne z art. 74 § 4 k. p. k., gdyż regulują materię nieobjętą treścią upoważnienia ustawowego. W konsekwencji – zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich – w tym zakresie wymienione przepisy rozporządzenia nie zostały wydane w celu wykonania ustawy. Celem rozporządzenia w tym zakresie jest bowiem w istocie uregulowanie materii, która została całkowicie pominięta przez ustawodawcę, chociaż, co należy przyznać, materia ta powinna być przedmiotem regulacji ustawowej. Dlatego też w interesującym zakresie rozporządzenie jest także niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, gdyż nie spełnia warunku jego wydania w celu wykonania ustawy.

Następne zagadnienie, jakie pojawia się na tle kwestionowanych przepisów nie dotyczy już samych relacji zachodzących pomiędzy ustawą a rozporządzeniem. W myśl art. 41 ust. 1 Konstytucji RP każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonym w ustawie.

Zastosowanie środków przymusu bezpośredniego stanowi oczywiście wkroczenie w sferę nietykalności osobistej i wolności osobistej. W literaturze wskazuje się (P. Sarnecki, komentarz do art. 41, „Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz”, t. III, red. L. Garlicki, Warszawa 2003), że „wolność osobista, o której mowa w art. 41 ust. 1 Konstytucji jest <<pierwszą konsekwencją czy też pierwszym przejawem wolnościowego statusu jednostki, wyrażonego w art. 31 ust. 3>> i stanowi <<możliwość swobodnego określenia przez jednostkę swego zachowania i postępowania w życiu publicznym, jak i prywatnym, nieograniczoną przez jakiekolwiek czynniki ludzkie>>”. W ścisłym związku z tak pojmowaną wolnością osobistą pozostaje nietykalność osobista. Nietykalność osobista jest określana (por. P. Sarnecki,

op. cit.) jako „zagwarantowana możliwość utrzymywania przez jednostkę swej tożsamości i integralności tak fizycznej, jak i psychicznej oraz zakaz jakiegokolwiek, bezpośredniej i pośredniej ingerencji z zewnątrz, naruszającej tę integralność.”

Wprowadzane regulacje dotyczące wolności osobistej i nietykalności osobistej muszą brać zaś pod uwagę przede wszystkim standard wynikający z art. 41 ust. 1 Konstytucji RP. W wyroku z dnia 10 marca 2010 r. (sygn. akt U 5/07, OTK z 2010 r., Nr 3/A, poz. 20) Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż „przepis art. 41 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji stanowi, że pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonym w ustawie. Trybunał zwraca uwagę, że wykładnia tego przepisu winna uwzględniać również, podobnie jak w przypadku art. 41 ust. 1 zdania pierwszego, systemowe powiązania z innymi przepisami Konstytucji. Zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji, określającym konstytucyjne wymogi ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw, ograniczenia te mogą być ustanawiane tylko w ustawie. Wymogi te odnoszą się także do ograniczenia wolności osobistej. Oznacza to, że wszelkie ograniczenia wolności osobistej mogą być uregulowane tylko w ustawie, przy pełnym respektowaniu nietykalności osobistej oraz innych wymogów określonych w art. 31 ust. 3 Konstytucji.” Myśl ta została rozwinięta w postanowieniu sygnalizacyjnym z dnia 30 listopada 2010 r. (sygn. akt S 5/10), w którym Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że „(...) przesłanki określające rodzaje środków przymusu bezpośredniego, przypadki oraz sposób ich stosowania, (...) winny być, zgodnie z wymogami art. 41 ust. 1 Konstytucji określone przez ustawę.”

W interesującym zakresie – jak już wykazano – przypadki stosowania środków przymusu bezpośredniego zostały określone w rozporządzeniu, a nie w ustawie. Stąd

też kwestionowane przepisy są także niezgodne z art. 41 ust. 1 Konstytucji RP, gdy regulują materię zastrzeżoną przez ustrojodawcę do wyłącznej właściwości władzy ustawodawczej.

Treść § 5 ust. 1 rozporządzenia przewiduje również zapewnienie przez organ postępowania asysty w czasie badania oraz wykonywania czynności. Oznacza to, że w badaniu może uczestniczyć nie tylko osoba przeprowadzająca badanie i wykonująca zawód medyczny, lecz także inne osoby w charakterze asysty. Jednakże przepisy k.p.k., a w szczególności art. 74 k. p. k. nie przewidują asysty podczas badania. Wymóg asysty podczas badania został wprowadzony dopiero na poziomie rozporządzenia.

W związku z powyższym trzeba zwrócić uwagę, iż w myśl art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2009 r. Nr 52, poz. 417 ze zm.) pacjent ma prawo do poszanowania intymności i godności, w szczególności w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych. W rezultacie zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta osoby wykonujące zawód medyczny, inne niż udzielające świadczeń zdrowotnych, uczestniczą przy udzielaniu tych świadczeń tylko wtedy, gdy jest to niezbędne ze względu na rodzaj świadczenia. Uczestnictwo, a także obecność innych osób wymaga zgody pacjenta, a w przypadku pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, jego przedstawiciela ustawowego, i osoby wykonującej zawód medyczny, udzielającej świadczenia zdrowotnego.

W świetle powołanych przepisów, mając na względzie potrzebę ochrony sfery intymności i godności pacjenta, ustawodawca zdecydował się na ograniczenie obecności personelu medycznego tylko do osób niezbędnych ze względu na specyfikę

udzielanego świadczenia zdrowotnego. Natomiast obecność innych osób (a więc osób niewchodzących w skład personelu medycznego) w trakcie badania wymaga zgody pacjenta. Owa ustawowa zasada została wyłączona przez akt rangi rozporządzenia, gdyż – jak już wspomniano - § 5 ust. 1 rozporządzenia przewiduje asystę w czasie badania oraz wykonywania innych czynności. Asysta ta jest zapewniana przez organ postępowania niezależnie od tego, czy osoba podlegająca badaniu wyrazi na to zgodę.

W tym ostatnim zakresie § 5 ust. 1 rozporządzenia jest więc niezgodny także z art. 22 ust. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, gdyż w sposób odmienny reguluje materię dopuszczalności obecności osób trzecich podczas badania. Nie ulega zaś wątpliwości, że rozporządzenie nie tylko nie może być sprzeczne z aktem ustawodawczym, na podstawie którego zostało wydane, lecz owa niesprzeczność musi się także rozciągać na inne akty rangi ustawy, które w sposób bezpośredni regulują materię będącą przedmiotem rozporządzenia.

Sfera intymności i godności jednostki chroniona podczas badania medycznego stanowi element składowy konstytucyjnego prawa do prywatności (art. 47 Konstytucji RP). Ograniczenie tego prawa jest oczywiście możliwe, może się jednak odbywać na warunkach określonych przez ustrojodawcę w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Warunkiem formalnym ograniczenia prawa do prywatności jest więc uczynienie tego w ustawie. Z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP wynika bowiem, że ograniczenia w korzystaniu z konstytucyjnych praw „mogą być ustanawiane tylko w ustawie”. Nie wystarczy więc, że samo ograniczenie ma swoje merytoryczne uzasadnienie. O jego wprowadzeniu może bowiem zdecydować wyłącznie władza ustawodawcza, a nie władza wykonawcza. Ten zaś warunek nie został spełniony w interesującym zakresie, gdyż

ograniczenie jednostki w korzystaniu z konstytucyjnego prawa do prywatności zostało wprowadzone aktem podustawowym. W konsekwencji § 5 ust. 1 rozporządzenia jest również niezgodny z art. 47 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP przez to, że reguluje materię będącą materią ustawową.

W związku z powyższym, wnoszę jak na wstępie.

Handwritten signature in black ink, appearing to read "Jacek Hipsz".